

Шановний друже, ти продовжуєш подорожувати сторінками твору Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон». Пропонуємо твоїй увазі ознайомитися з уроком №2, під час якого ти простежиш еволюцію головного героя, проаналізуєш мотиви й наслідки його вчинків, будеш прагнути до активної життєвої позиції, до самопізнання та самовдосконалення.

Опорний конспект. Тема: Річард Бах «Чайка Джонатан Лівінгстон». Втілення прагнення до високої мети в образі чайки Джонатана.

Епіграф: «Істинному Джонатану – Чайці, що живе у кожному з нас».

Р. Бах (посвята до повісті-притчі «Чайка Джонатан Лівінгстон»)

Досліджуємо образ головного героя повісті-притчі «Чайка Джонатан Лівінгстон».

1. Аналізуємо 1 частину.

Джонатан незадоволений рослинним існуванням, тому віддає перевагу не щоденній бійці за риб'ячі голови, а вільному польоту і намагається навчитися літати на великій швидкості. Роблячи один експеримент за другим, Джонатан не зупиняється на досягнутому і піднімається на висоту 5 тисяч футів, він переборює свій страх перед небом та польотами, але Згряя не підтримує його, виганяє і називає відступником. *«Ти нам більш не брат, - нарешті промовили чайки одна по одній, а потім з поважним виглядом затулили собі вуха і повернулися до нього спинами».* Він став вигнанцем, а Згряя втратила можливість пізнати щось нове, вони відмовилися *«повірити в чарівну красу польоту, хоча їм варто було тільки відкрити очі, щоб її побачити»*, бо Згряя не хоче нічого міняти в своєму житті, інших чайок все задовольняє.

Для Джонатана одне навчання скінчилось, і настав час навчатися чогось нового, тому і прилетіли дві Чайки, щоб забрати його у височинь, забрати додому, на Небо.

2. Аналізуємо 2 частину.

На Небі Джонатана розуміли і підтримували. Небесні чайки вивчали мистецтво польотів та вдосконалювали його. *«Це були просто дивовижні птахи, і кожен з них тренувався щодня, багато годин поспіль, вивчаючи все нові та нові таємниці повітроплавання».* Джонатан дуже швидко вчиться, він за короткий проміжок часу зміг багато чого опанувати. Тут він знайомиться з Чіангом, який навчає Джонатана володіти абсолютною швидкістю, бо з її допомогою можна опинитися в будь-якому місці. Джонатан все частіше згадував Землю, бо він розмірковує про таких чайок, якою був колись сам, *«які намагаються вирватися за межі вроджених*

обмежень, досягнути значення польоту, що виходить за грань поняття, про нього лише як про спосіб добути скоринку хліба.» І саме тут, на Небі, Джонатан усвідомив, що народився для того, щоб бути Вчителем для тих, «хто шукав і кому потрібен був лише шанс, щоб відкрити істину для себе».

Чіанг покинув Небеса та попросив Джонатана усвідомити, що таке любов, "бо все, що ми робимо, робиться через любов до дому, родини, оточуючих, батьківщини."

Першим учнем Джонатана стає Флетчер Лінд, молода чайка, яка теж зазнала багато горя і страждань від Зграї. Він, як і Лівінгстон став вигнанцем, а ще, більш за все він хоче літати. Джонатан просить простити Зграю: «Не суди їх надто суворо, Флетчере! Вигнавши тебе, чайки зашкодили тільки собі, і настане день, коли вони це зрозуміють, коли вони побачать те, що ти бачиш зараз. **Прости їх і допоможі їм зрозуміти**». «Чайко Флетчере Лінд, чи так сильно ти хочеш літати, що зможеш **простити Зграю**, і навчатись, і колись повернутись до них і передати їм свої знання?».

Автор говорить про прощення тих, хто тебе образив, скривдив. Ідея прощення запозичена з Біблії.

3. Аналізуємо 3 частину.

Окрім Флетчера, у Джонатана з'являються ще учні. Він хоче, аби вони зрозуміли, що вони вільні, нічим не обмежені. «Усе, що нас обмежує, треба відкинути. Ось навіщо ми маємо опанувати високу швидкість, і малу швидкість, і фігурний політ...» Джонатан передає право бути Вчителем Флетчеру, а сам вирішує повернутися на Землю. "Він прагне показати вихід з рутинної буденності до наповненого змістом, цікавого життя." Джонатан навчив Флетчера "... любові до Зграї, до кожної чайки, бо треба бачити в ній лише добро, а не ненависть, треба допомагати кожному, щоб вони змогли побачити свою істинну сутність".

Джонатан залишив земний світ і продовжив шлях вдосконалення. Флетчер-учень перетворився на Флетчера-Учителя "... коли Флетчер зрозумів, що ніяких обмежень немає, що він вільний в своїх думках і діях."

Для розкриття головної ідеї Р. Бах звернувся до образу чайки, тому що тільки в польоті ми уявляємо собі абсолютну свободу, сяння безкраїх небес і п'яниво-чисте холодне повітря. А хто як не чайка є найяскравішим втіленням безмежної свободи!

2. Переглянь відео. "Богдан Ступка. Вірш Ліни Костенко "Крила"

<https://www.youtube.com/watch?v=kkHMxXsnE5k>

Образ крил ужитий не в прямому, а в метафоричному значенні як символ мрії, натхнення, піднесення, творчої праці, це духовні крила людини.

Крило — те, що високо підносить, обгортає. Крила стають ознакою злету, натхненням, свідченням «Божої іскри», що дається лише обраним.

Людині потрібні крила, бо *"Людські крила з правди, чесності, довір'я, з вірності в коханні, з вічного поривання, із щирості, щедрості, з пісні або з надії, або з поезії, або з мрії."*

3. Підсумуємо.

І ліричний герой Л. Костенко, і чайка Джонатан Лівінгстон стали крилатими, тобто, такими, хто усвідомив перевагу духовного над матеріальним і став вільним від земних кайданів. Тому ліричному герою Л. Костенко *«грунту не треба»*, а Джонатан зрозумів, *що він вільний, бо межі досконалості немає.*

4. Історична довідка.

Чайка має ім'я. Воно теж не випадкове, бо Джонатан Лівінгстон – ім'я славетного американського льотчика 30-х років ХХ ст. З 1928 по 1933 роки містер Лівінгстон завоював 79 перших міст, 49 других та 15 третіх у 139 гонках по всій країні. Він переміг в 1929 році в гонці через всю країну з Нью Йорка до Лос Анжелесу та отримав \$13,910 .

5. Етапи духовного зростання Джонатана.

1- усвідомлення ідеї свободи;

2- досягнення досконалості;

3- прагнення поділитися знанням вищої істини з учнями, щоб вони також втілили ідею Великої Чайки – всеосяжну ідею свободи.

6. Пропонуємо сенкан про Джонатана Лівінгстона.

Приклад сенкану:

Джонатан Лівінгстон

Вільний, крилатий

Літав, навчався, вдосконалювався

Живе, щоб відкривати щось нове

Ідея свободи

Шановний друже! Нам дуже хочеться, щоб прочитавши цю повість, ти раптом зупинився і зрозумів, що тобі необхідно багато про що подумати, багато в чому розібратися, дуже багато чого зрозуміти і, що ще важливіше – дуже багато чого необхідно зробити. Разом з Джонатаном ми розуміємо, що в цьому світі немає нічого неможливого, все залежить лише від сили духу і спрямованості ідей.

